

**İSO Yeşil Gündem Sohbetleri'nin 13'üncüsü,
'Hidrojen Ekonomisinde Türkiye'nin Rolü' başlığı ile gerçekleştirildi**

Hidrojen pazarı, ihracatta yeni kapılar açacak

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yeşil Gündem Sohbetleri'nin 13'üncüsünde 'Hidrojen Ekonomisinde Türkiye'nin Rolü' ele alındı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) iş birliğiyle düzenlenen etkinliğe İSO Yönetim Kurulu Üyesi Vehbi Canpolat ev sahipliği yaptı. Hidrojenin, dünyanın 2050 yılına kadar 'net sıfır' emisyonu ulaşması için kilit bir role sahip olduğunu belirten Vehbi Canpolat, "Hidrojen enerjisi, enerji arz güvenliği ile sınınan dünya için kritik bir rol oynayacak. Yapılan projeksiyonlara göre bugün 1,4 milyar dolar büyüklüğündeki hidrojen pazarı 2030 yılına kadar 12 milyar dolara yükselecek. Net sıfır hedefi gerçekleşecek olursa 112 milyar dolara ulaşacak. Ayrıca hidrojen enerjisi yenilenebilir enerji kaynakları açısından zengin ülkeler için talep potansiyeli taşıyan ülkelere ihracat için de yeni ticaret kapıları anlamına gelecek." dedi.

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO), sürdürülebilirlik vizyonu kapsamında başlattığı İSO Yeşil Gündem Sohbetleri'nin 13'üncüsü, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) iş birliğiyle 'Hidrojen Ekonomisinde Türkiye'nin Rolü' başlığı ile gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Üyesi Vehbi Canpolat ev sahipliğinde düzenlenen etkinliğin açılış konuşmasında TENMAK Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Uğur Çevik yer alırken, Hidrojen Teknolojileri Derneği Başkanı Prof. Dr. İbrahim Dinçer de konuk konuşmacı olarak katıldı. İSO Meclis Üyesi aynı zamanda İSO Enerji Yönetimi Meclis Çalışma Grubu Başkanı Rıdvan Mertöz'ün de yer aldığı etkinlikte Gazeteci-Yazar İlğaz Gürsoy moderatörlüğünde TENMAK Hidrojen Teknolojileri Genel Sorumlusu Ragıp Kızıltaş, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Enerji Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Adnan Midilli ve TENMAK Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Uğur Çevik'in konuşmacı olarak yer aldığı bir panel düzenlendi.

40'TAN FAZLA ÜLKE YOL HARİTASINI AÇIKLADI

Hidrojenin, dünyanın 2050 yılına kadar 'net sıfır' emisyonu ulaşması için kilit bir role sahip olduğunu ifade eden İSO Yönetim Kurulu Üyesi Vehbi Canpolat, yenilenebilir enerji, biyoyakıt veya enerji verimliliği gibi karbondan arındırma teknolojilerini tamamlayıcı olmasının yanında 'temiz hidrojen' veya renk koduyla ifade edilirse 'yeşil hidrojen'in aslında çok daha fazlasını vaat ettiğini söyledi. Denizcilik, havacılık gibi ulaşım sektörleri ile çelik, amonyak gibi endüstri sektörleri için uzun vadeli, ölçeklenebilir ve uygun maliyetli bir enerji kaynağı alternatifi olduğuna dikkat çeken Vehbi Canpolat, "Ayrıca hidrojen yakıt, kimyasal ve enerji taşıyıcısı olarak kullanılabilirdiği için bu pazarları birbirine bağlayacağı ve temelden değiştireceği düşünülüyor. İşte bu nedenlerden ötürü 40'ın üzerinde ülke hidrojen stratejilerini ve yol haritalarını açıkladı." dedi.

DÜNYA İÇİN KRİTİK BİR ROL OYNAYACAK

Hidrojen enerjisinin net sıfır hedefine ulaşma ve temiz enerji dönüşümü gayretinin yanı sıra, jeopolitik nedenlerle de enerji arz güvenliği ile sınınan dünya için kritik bir rol oynayacağını dile getiren Vehbi Canpolat, şunları söyledi: "Hidrojen enerjisi yenilenebilir enerji kaynakları

açısından zengin ülkeler için talep potansiyeli taşıyan ülkelere ihracat için de yeni ticaret kapıları anlamına gelecek. Yeşil hidrojen geniş ölçekte sürdürülebilir ve teknoloji odaklı yeni sanayi stratejisi olarak ülkelerin bir adım öne çıkabileceği yeni bir oyun alanı. Yapılan projeksiyonlara göre bugün 1,4 milyar dolar büyüklüğündeki hidrojen pazarı 2030 yılına kadar 12 milyar dolara yükselecek. Net sıfır hedefi gerçekleşecek olursa 112 milyar dolara ulaşacak.”

SÜRDÜRÜLEBİLİR TEMİZ ENERJİ GELECEĞİ

Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurulu’nun (TENMAK), Türkiye’nin rekabet gücünü artırmak ve sürekli kılmak amacıyla 2020 yılında faaliyet vermeye başladığını kaydeden TENMAK Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Uğur Çevik, “TENMAK, bilimsel araştırmalar yapmakta ve yaptırmakta, bu araştırmaları koordine etmekte, teşvik etmekte ve destek vermektedir. TENMAK’ın önemli sorumluluklarından birisi de ülkemiz ekonomisini karbondan arındırarak sürdürülebilir temiz enerji geleceği oluşturmak, bu konuda farklılık yaratmak ve temiz enerji hedeflerini uluslararası enerji politikası ile birleştirmektir.” dedi.

FOSİL KAYNAKLAR DENKLEMİN DIŞINA ÇIKIYOR

Hidrojen Teknolojileri Derneği Başkanı Prof. Dr. İbrahim Dinçer de yaptığı sunumda şu konulara dikkat çekti: “Hidrojen ekonomisi için sektörün dönüşümü noktasına dikkat çekmek istiyorum. Öncelikle insanlığın ihtiyaçlarına bakmamız gerekiyor. Bu ihtiyaçlar ise baktığımız zaman temiz hava, temiz gıda, temiz su, temiz enerji. Ancak enerjiniz temiz değilse diğerlerinin de temiz kalması mümkün olmuyor. Dolayısıyla enerjinin mutlaka ve mutlaka temiz olması gerekiyor. Günümüze kadar olan süreçte enerji denkleminde yenilenebilir enerji, nükleer ve fosil kaynakları görmüştük. Fosil kaynaklar şimdi denklemin dışına çıkıyor. Peki, denklemin içine kim geliyor? Hidrojen geliyor. Peki, hidrojenin buradaki yolu nasıl olacak? Bu tarihi süreçleri yaşıyor olmak aslında insanlık için hem problemlili hem de büyük fırsat oluşturuyor.”